

Notitie

Aan College van burgemeester en wethouders van Hendrik-Ido-Ambacht
Van de heer A. Langenhuizen / de heer ing. M.R. Rietberg
Dossier Zaaknummer Z-17-315941 Kenmerk D-17-1681592 / JAL
Datum 18 september 2017
Onderwerp Hergebruik licht verontreinigde grond in De Volgerlanden.

Inleiding

In de grond van De Volgerlanden worden regelmatig lage gehalten aan bestrijdingsmiddelen aangetroffen die hergebruik op basis van Besluit bodemkwaliteit binnen De Volgerlanden formeel in de weg staan. Met voorliggende notitie wordt invulling gegeven aan de wijze waarop, op aanvaardbare wijze, hergebruik van deze grond binnen De Volgerlanden als gebiedseigen grond kan worden gerealiseerd.

Probleemstelling

In de periode voor de inwerkingtreding van het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit is binnen de Wet bodembescherming sprake van de zogenaamde achtergrondwaarde (AW-waarde) en interventiewaarde (I-waarde). De achtergrondwaarden geven het concentratieniveau aan waaronder sprake is van een duurzame bodemkwaliteit. Indien de achtergrondwaarde wordt overschreden, anders dan vanwege natuurlijke oorzaken, is er sprake van een bodemverontreiniging. De interventiewaarden geven het concentratieniveau aan waarboven, afhankelijk van de omvang van de verontreiniging, sprake kan zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Met ingang van 1 juli 2008 zijn het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit van toepassing. Binnen deze wetgeving wordt gewerkt met een klasse-indeling voor de functie en de kwaliteit van de bodem. De bodemfunctieklasse beschrijft (op hoofdlijnen) het gebruik van de bodem in een gebied. De bodemkwaliteitsklasse geeft een maat voor de kwaliteit van de (ontvangende / toe te passen) bodem.

In de huidige praktijksituatie wordt vrijkomende grond in De Volgerlanden op basis van de organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB) regelmatig ingedeeld in de klasse *Industrie* Omdat hiermee de bodemfunctie van het gebied, klasse *Wonen*, wordt overschreden. Getoetst aan de achtergrondwaarde uit de Wet bodembescherming is sprake van licht verontreinigde grond.

De oorzaak van de bestrijdingsmiddelen in de grond is het langjarige gebruik van het gebied als tuinbouwgrond. In deze periode zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt zoals OCB's met als gevolg dat nu in de grond van De Volgerlanden regelmatig lage gehalten met deze stoffen worden aangetroffen. Aangezien er voor deze stoffen geen gebiedspecifiek beleid is opgesteld, is hergebruik van grond met klasse *Industrie* in de woonwijk De Volgerlanden formeel in principe niet toegestaan.

Eerdere besluitvorming

Op 7 mei 1999 hebben de burgemeester en wethouders van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht de Bodembeleidsnota voor De Volgerlanden vastgesteld. De schriftelijke instemming is geregistreerd onder nummer 9901965 met als klass.nr 1.777.212. De commissiebehandeling is verzorgd door de afdeling Ruimtelijke Ordening en heeft plaatsgevonden op 24 juni 1999. In de nota wordt het kader weergegeven voor het behoud van de gebiedskwaliteit.

De bodembeleidsnota gaat uit van de destijds geldende NEN 5740 versie 1999. In deze NEN is de somparameter EOX opgenomen in het analysepakket voor de grond. De somparameter had een triggerfunctie voor het toetsen of mogelijk een verontreiniging aanwezig is met chloorhoudende parameters. Dit kunnen PCB's (polychloorbifenylnyl) en/of OCB's (organochloorbestrijdingsmiddelen) zijn. Gesteld werd dat bij een overschrijding van de EOX-waarde van 3 mg/kg ds in het laboratorium moest worden nagegaan wat de oorzaak was van de verhoogde waarde voor EOX.

Door de provincie Zuid-Holland is destijds in samenwerking met de gemeenten de nota 'Gezamenlijk bodemsaneringsbeleid, versie 1998' opgesteld. In deze nota wordt de EOX-waarde waarop aanvullend onderzoek voor de grond moet worden gedaan op PCB en OCB verlaagd naar 1 mg/kg ds.

Op 8 november 2010 heeft de Gemeenteraad tevens de 'Bodembeheernota Zuid-Holland Zuid' vastgesteld waarin gebiedspecifiek beleid is vastgelegd die hergebruik en toepassingsmogelijkheden van vrijkomende grond zowel lokaal als regionaal verruimd mogelijk maakt.

Voorgestelde werkwijze

In de periode na het vaststellen van de 'Bodembeleidsnota De Volgerlanden' is de NEN 5740 herzien. De huidige versie dateert van januari 2009 en vervangt de versie van 1999. Voor de grond is in de nu geldende versie van de NEN 5740 een nieuw analysepakket opgenomen. De somparameter EOX is komen te vervallen en de parameter PCB is toegevoegd. Met deze aanpassing kunnen analyseresultaten niet meer conform het gebiedspecifieke beleid van 1999 met EOX worden getoetst waarmee toepassing van grond in De Volgerlanden is toegestaan. Om toch een verbinding te leggen tussen het huidige normenkader en het gebiedspecifieke beleid uit 1999 wordt voorgesteld om de som OCB's + PCB's op een zelfde wijze te toetsen als destijds EOX. Uitgangspunt hierbij is dat toepassing binnen De Volgerlanden is toegestaan als de som OCB's + PCB's de waarde van 1 mg/kg ds niet overschrijdt. Hier wordt aan toegevoegd dat, indien voor een individuele parameter sprake is van de klasse *Niet toepasbaar* (overschrijding klassegrens Industrie) of van een overschrijding van de humane risicowaarde volgens de *Risicotoolbox*, toepassing van de grond niet mogelijk is.

De *Risicotoolbox* is een instrument dat kan worden toegepast bij de formulering van lokaal bodembeleid. Met de Risicotoolbox kunnen Lokale Maximale Waarden onderbouwd worden zoals bedoeld in het Besluit Bodemkwaliteit. De Risicotoolbox berekent de risico's die horen bij gekozen Lokale Maximale Waarden in onderhavig geval de waarden voor de klassegrens *Wonen Volgerlanden*.

De verhoogde gehalten in de grond voor OCB binnen De Volgerlanden worden beschouwd als lokaal verhoogde waarde die gebiedseigen zijn. Voorgesteld wordt om voor de som OCB's + PCB's de waarde 1 mg/kg ds te hanteren voor de klassegrens *Wonen Volgerlanden*. Deze waarde wordt beschouwd als een gebiedseigen maximale waarde. Op deze wijze ligt de toetsing weer in lijn met de bodembeleidsnota uit 1999. De individuele parameters die vallen onder de som OCB's en PCB's zijn hieronder weergegeven voor standaard bodem (10% organische stof en 25% lutum).

Parameter	Generieke Klassegrens landbouw/ natuur (achtergrond- waarde) Rbk [mg/kg ds]	Generieke Klassegrens wonen Rbk [mg/kg ds]	Voorgestelde Klassegrens wonen Volgerlanden [mg/kg ds]	Generieke Klassegrens industrie Rbk [mg/kg ds]	Interventie- waarde Wbb [mg/kg ds]
PCB's					
Som PCB's (7)	0,02	0,04	0,04	0,5	1
OCB's					
Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1	0,1	4
Alfa-endosulfan	0,0009	0,0009	0,1	0,1	4
Alfa - HCH	0,001	0,001	0,5	0,5	17
Beta - HCH	0,002	0,002	0,5	0,5	1,6
Gamma - HCH	0,003	0,04	0,5	0,5	1,2
Hexachloor-benzeen	0,0085	0,027	0,027	1,4	2
Sommaties:					
Som DDD	0,02	0,84	1	34	34
Som DDE	0,1	0,13	1	1,3	2,3
Som DDT	0,2	0,2	1	1	1,7
Som drins (3)	0,015	0,04	0,14	0,14	4
Som heptachloorepoxide	0,002	0,002	0,1	0,1	4
Som chloordaan	0,002	0,002	0,1	0,1	4
OCB + PCB					
Som OCB's + PCB's			1		

Mogelijke gevolgen klassegrens Wonen Volgerlanden

Nagegaan is of het vaststellen van de genoemde gebiedspecifieke toepassingseisen kan leiden tot mogelijke risico's voor de mens. Het blijkt dat de keuze voor het gebruik van de parameter specifieke klasse *Wonen Volgerlanden* als toepassingseis niet zorgt voor risico's omdat volgens de Risicotoolbox de risico-index van de grond altijd onder de 1 blijft. Wanneer de uitkomst van de Risicotoolbox namelijk leidt tot een risico-index kleiner dan 1, dan is de bodem duurzaam geschikt voor gebruik door de mens en voor de beoogde functie.

De interventiewaarden zoals opgenomen in de Wbb zijn gebaseerd op humane en ecologische risico's. Voor de humane en ecologische risico's wordt bepaald wanneer sprake is van overschrijding van de 'ernstig-risico-grens', die hoort bij mogelijk onaanvaardbare risico's. De laagste waarde van de twee risico's onderbouwt in principe de interventiewaarde.

Bron: NOBO: Normstelling en bodemkwaliteitsbeoordeling Onderbouwing en beleidsmatige keuzes voor de bodemnormen in 2005, 2006 en 2007

Gezien de situatie dat de voorgestelde klassegrens *Wonen Volgerlanden* altijd gelegen is onder de interventiewaarde zoals deze volgt uit de Wbb en er volgens de RisicoToolBox geen sprake is van onaanvaardbare risico's voor de mens wordt gesteld dat er geen bezwaren zijn voor gebiedspecifiek hergebruik van grond binnen De Volgerlanden.

Communicatie

Dit voorstel betreft de voorgenomen gebiedspecifieke werkwijze voor de grond van De Volgerlanden en wordt aangemerkt als een ondergeschikte herziening van de op 7 mei 1999 door B&W vastgestelde Bodembeleidsnota voor De Volgerlanden. Op basis van de Inspraakverordening wordt geen inspraak op dergelijke ondergeschikte beleidsherzieningen verleend. Na instemming met deze notitie wordt afdeling Project De Volgerlanden geïnformeerd over het in De Volgerlanden toe te passen bodembeleid.

Indien u met betrekking tot voorgaande nog vragen heeft kunt u contact opnemen met de heer A. Langenhuizen **T** [078] 770 31 01. Bij afwezigheid kan contact worden opgenomen met de heer ing. M.R. Rietberg **T** [078] 770 32 55.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

ing. M.R. Rietberg
manager unit Omgevingskwaliteit

Deze brief is digitaal vastgesteld en is daarom niet ondertekend.

Bijlage:

Kopie:

